

OSVRT NA OPERU KAKO JE
 'CARMINA BURANA' POLOŽILA
 ISPIT U LIRSKOM DIJELU

Zvijezde iz sjene

Zvijezde su bile i
 dirigent i Zbor i
 orkestar. Prvi
 zbog mezzosoprana
 i baritona, drugi
 zato što su slijedili
 upute s pulta

Ivo Lipanović,
 dirigent i istinska
 zvijezda scenske
 kantate 'Carmina
 burana'

NIKOLA VILIĆ / CROPIX

Cynthia Hansell-Bakić:

Ne mogu reći da je ovo najbolja
 "Carmina burana" kojoj sam svjedočila,
 ali... Zbor je bio moćan, a orkestar
 savršeno uštiman, maestro Lipanović
 nadahnut... Što se baleta tiče, i laicima
 je bio jasan trud i zanimljiva ideja.

PIŠE IGOR BREŠAN

Dok se o recesiji još nije htjelo govoriti, u splitskom su se kazalištu, barem što se njegova najskupljeg umjetničkog segmenta tiče, svemu domišljali, pa i famoznom sintagmom "obnovljena premijera", a sve da bi udovoljili brojka. Ove će godine program biti jeftiniji za 25 posto, kažu s ponosom, uz jednu baletnu i jednu opernu premijeru, baš kao i lani. I, najavljuju, zbog toga ništa siromašniji. Sve bi nekako bilo poučno i razložno, društveno prihvatljivo kao pravilo ponašanja da podnaslov scenske kantate "Carmina burana", premijere s otvaranja 55. splitskog ljeta, nije liberalnije shvaćen, pa je ovogodišnje iščitavanje popularnog djela protumačeno kao balet! Treba reći da je tvorca tek dvije od 25 pjesama držao baletom (6. Tanz i 9. Reie, simultano rečeno Ples i Kolo).

Još uvijek vjerujući da je dva plus dva četiri, u dosjetki je ipak zagubljena jedna premijera, sad je li operna ili baletna, u to ne ulazim, uz napomenu – ako je u pitanju eventualna "operna premijera", sinoćnja je izvedena koncertno!

Ritam i dinamika

Dakle, nije se trebalo osobito isprsniti ni za scenu, ni za kostime, a prostor Peristila zamijenjen je Prokurativama. Glazbeno, ovo je jedna od boljih verzija "Carmina burana", ponajprije zahvaljujući temperamentu maestra Ivo Lipanovića, čiji se izniman učinak lako mogao provjeriti u dvjema bitnim značajkama – ritmu i dinamici. Jer Orffovo djelo ustrajava na melodici i dijatonicima, ali i na ritmici kao temelju arhitektonike glazbenog sustava. Držeći se uglavnom ternarnosti, s tri kitice kao cjelinom, prvu je redovito ostavljao tišom, da bi je u ostatku gradirao, baš kao i ritmiku koja je s odmakom redovito dobivala desetak metronomskih jedinica. E, to već treba i osjetiti, pa zato i jesu zvijezde iz ovoga kuta gledanja bile koliko dirigent, koji je, kao i uvijek, dirigirao napamet, toliko i Zbor i orkestar. Prvi zbog nikad boljih mezzosoprana i baritona, drugi zbog toga što su slijedili upute s pulta! Bilo je očekivati da ovakvo ozvučenje nije sretno rješenje, jer već prazno gledalište stvara drugu zvučnu sliku nego puno, što nije lako ukalkulirati. Na sreću, "piskutavi" početak brzo je iščeznuo, baš kao i violine koje su odzvanjale iz "podruma". Sopranistica Iva Kladarin bila je sjajna, proživljene pjesme i dinamskih fino izbalansiranih partija. Netko će joj zamjeriti listanje kao na čitalačkoj probi, ali nikako se ne može negirati dobra "suradnja" s mikrofonom. Stari lisac u pogledu Orffa Sveto Matošić Komnenović već je rutinom napravio najveći dio posla, a bariton Joachim Seipp, karakterno različit s visinama, trebao je nešto vremena za uhodavanje.